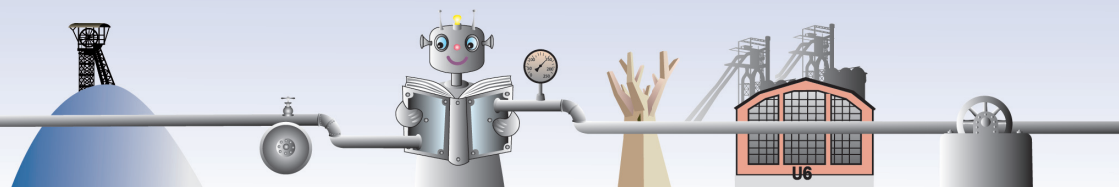

Sborník studentských literárních prací

Květen 2018

Celé Česko čte dětem[®]

Tento sborník je výstupem z projektu
Ateliér tvůrčího psaní s Alenou Ježkovou,
pořádaným v rámci kampaně Celé Česko čte dětem,
16. – 18. 3. 2018 v Ostravě.

Hlavní partner projektu
společnost **Beiersdorf spol. s r. o. – NIVEA.**

Ateliér tvůrčího psaní

Nezisková organizace Celé Česko čte dětem uspořádala první ročník platformy pro autorskou tvorbu dětí a mládeže s názvem Ateliér tvůrčího psaní. Ateliér byl určen pro žáky druhého stupně základních škol a víceletých gymnázií a v jeho rámci vznikl třídní workshop, který vedl renomovaný spisovatel knih pro děti a mládež – ambasador projektu. První ročník se konal v Ostravě ve Světě techniky a připravila jej významná česká spisovatelka Alena Ježková.

Alena Ježková, která má již dlouholeté zkušenosti s výukou tvůrčího psaní, vytvořila obsahovou náplň workshopu, jenž byl rozdělen do několika bloků. Pro žáky připravila řadu průpravných cvičení směřujících k hledání vlastní tvůrčí cesty. Zároveň s účastníky dílen sdílela své zkušenosti, vedla s nimi dialog a poskytla jim zpětnou vazbu; byla jim tak průvodcem v jejich osobitém uměleckém vyjádření.

Cílovou skupinou Ateliéru tvůrčího psaní byly děti a mládež ve věku 13–16 let, které již projevily mimořádné nadání v písemném projevu. V listopadu 2017 jsme oslovili základní školy a gymnázia napříč celou Českou republikou. Od prosince 2017 do konce ledna 2018 nám učitelé zasílali desítky literárních prací z dosavadní tvorby svých žáků. Alena Ježková pak během února osobně vybrala studenty, kteří měli možnost učit se a tvořit po boku této renomované autorky knih v pilotním Ateliéru.

Výsledkem generačního tvůrčího setkání v Ostravě je tento Sborník studentských literárních prací, ve kterém mladí autoři představují svá originální díla.

Úvodní slovo spisovatelky Aleny Ježkové

Devět mladých talentovaných autorů, devět příběhů. Když jsem je četla poprvé, byly sice zajímavé, ale nedokončené, rozvrkočené, příliš spleťité nebo zvadlé jako rostlina bez vody.

Potom jsme společně prožili dva dny soustředěné práce. Pro každého autora jsme hledali správné propriety: kufřík s chirurgickými nástroji, sekáček na odstranění planých výhonků, silnější brýle, baterku k projasnění mysli, růžový oblak radosti ze psaní.

A povedlo se to. Ty příběhy jsou teď úplně jiné! Jiskřivé, úderné, překvapivé, dojemné, napínavé.

Těší mne, že mohu být jejich prvním radostným čtenářem.

Alena Ježková

Cizinec z Golden Hope

Golden Hope, město na kraji pouště, prožívalo další horký den. Ten den se měl brzy změnit v nejhorší den za posledních padesát let.

Velkej Biff, jak mu říkali, popíjel v saloonu svou denní dávku alkoholu. Bylo mu jedno, co pije, hlavně že to mělo barvu a šmak. Když dopil sklenku whisky, chtěl zavolat na barmana, ať mu dolije. Vtom však ucítil na rameni něčí ruku. Když se otočil, zjistil, že je to Smradlavej Joe, místní prodejce koní a příslušenství. Říkalo se mu Smradlavej, neb se z něj neustále linul zápach koňských koblih. Včera u něj Biff kupoval nové sedlo na svého koně.

Když Biff spatřil, čím ruka spočinula na jeho rameni, odstrčil Joea se slovy: „Dej ze mě tu pazouru, ty jeden chodící kobylicí!“ Dříve, než stihl Biff Joeovi jednu vrazit, povídá Joe: „Nevyskakuj si, ty smrdutá bizoní hlavo! Kde jsou prachy za to sedlo?“ „Všechno jsem ti dal už včera, co bys ještě chtěl, co?“

Všichni věděli, že Biff je lhář a na všechny si dovoluje ze své síly a výšky; byl vyšší nežli dveře do saloonu, a tak se musel shýbat, aby se nepraštil do hlavy.

Začala rvačka. Byla to spíš bitva. Jako první se do sebe pustili Biff s Joem. Pak se začali přidávat další účastníci. Na stranu Biffa ti, kteří se ho báli, či s ním sympatizovali. A na stranu Joea ti, kteří chtěli svobodu od lumpů, jakým byl Biff. Nakonec se stavy ustálily takto: v jedné půlce saloonu stálo deset cowboyů společně s Biffem a na straně druhé sedmnáct opilců, zemědělců, povalečů a budižkničemu s Joem v čele. Všichni se bili hlava

nehlava. Pasák dobytka Morton vzal židli, na které předtím seděl, a vrhl ji do prostoru. Bezzubý Johnson se oháněl svými umělými zuby, jež v jeho sevřené dlani představovaly nebezpečnou zbraň způsobující tržné rány. Jednonohý George kolem sebe máchal svou dřevěnou nohou. Omylem však prokopl sud s pálenkou, a tak někteří účastníci namísto raněných počali zachraňovat pálenku. Velkej Biff rozdával rány do všech stran, a bylo mu jedno, koho nebo co jeho ocelové pěsti zasáhnou.

Boj a záchranné práce u sudu s pálenkou se přerušily, když cowboyové vytáhli šestiranné revolvery. Stáli u baru, mířili na Joea a jeho spolurváče, kteří se neochotně vzdávali.

Toto napjaté ticho přerušilo ržání koně, které do zničeného saloonu dolehlo skrz rozbité okno. Jím někdo prohodil svého nepřítele, který ležel venku zasypan hromadou střepů. Následně bylo slyšet kroky. Nikoho ale nezajímalo, či kroky to jsou, poněvadž Biff byl právě unesen květnatým popisem toho, jak naloží s poraženými. Jak se kroky blížily ke dveřím saloonu, otáčelo se tím směrem stále více hlav. Jakmile se otočili i Biff s Joem, ve dveřích se zjevila tmavá, vysoká, štíhlá silueta postavy. Měla široký klobouk, jehož stín kryl tajemnou tvář, a na koženém opasku jí visel šestirannák.

Ona postava stála nehybně ve dveřích a zírala na podrážděné cowboye, které vytrhla z jejich sporu. Jeden z cowboyů přestal mířit na Joea a počal se otáčet na cizince. Avšak dříve nežli stihl zacílit na tajemného návštěvníka, vytasil příchozí kolt a vystřelil. Kulka zasáhla cowboyovu zbraň, jež mu vyletěla z ruky a přistála opodál na podlaze.

To očividně vyvedlo Biffa z míry, a tak chtěl rovněž vypálit, ale cizinec za ním poslal střelu dřív, než se Biff stihl otočit, a i jeho kolt skončil na zemi. Následovalo devět po sobě jdoucích střel, které vyrazily revoly i z rukou ostatních cowboyů.

Jakmile Biff a jeho spojenci leželi s bolavýma rukama na podlaze, Joe s ostatními je svázali. Když pak chtěl Joe poděkovat návštěvníkovi za jeho čin, byl tajemný cizinec pryč.

Po západu Slunce se v Golden Hope, měste na kraji pouště, po dalším horkém dni scházejí ve zrekonstruovaném saloonu opilci a vypráví si historky. A je tam i starouš Biff, který za dva panáky vykládá o tajemném cizinci. Někteří říkají, že jej viděli předvádět stejné kousky na úplně jiném konci Divokého západu. A desítky cowboyů by přísahaly, že ten památný den, kdy cizinec zavítal do Golden Hope, města na kraji pouště, u toho byli taky.

Lukáš Grumann, 16 let

Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava

Osobitý styl

Není lepšího domu než toho mého. Mám peníze. Mám styl. A ona? Ani jedno. Jak ji vůbec napadlo, že by se mohla nastěhovat? Kazit mi můj vkus?! Ale co, sama se rozhodla odejít, prosit se jí nebude. A já se bát nemusím, v nejbližším baru klofnu pět dalších.

„Lod' dorazila do konečné stanice, prosíme, vystupte,“ ozvalo se z tlampače. Tahle dovolená mi udělá dobře. Exotický kraj, daleké končiny, víc jsem si z letáčku číst nemusel.

Hned na prvním rohu byla kavárna a v ní chlapík, co vypadal, že stojí za řeč.

„Co si přejete?“

„Jsem tu poprvé, rád bych se někde seznámil s ...“

„Pán hledá společnost? Jedině BAR U BERLE. Sto metrů doleva a jste tam. Anebo víte co... Počkejte. Vypadáte jako rozumný chlap, kdybyste se chtěl seznámit rovnou, dám vám adresu na jednu příjemnou dámu.“

„A můžu se zeptat, jaký má slečna styl?“ pronesl jsem v klidu cítíce se jist.

„Prosím?“

„Styl!“ On je snad hluchý. „Co se jí líbí, jaký má vkus.“

„Styl, to mi nic neříká. Ale jestli ji chcete poznat, prohlédněte si její byt,“ podal mi vizitku úklidové služby s načmáranou adresou na špatně vytištěném rubu.

„A tím ji jako poznám, jo?“ nevydržel jsem nebýt cynický.

„Je vidět, že jste zdaleka. Poznáte ji skrz její byt, jako každého jiného, nevím, jak u vás, ale u nás se lidé prezentují svým bytem, je to ekvivalentní charakteru. Jak lépe chcete člověka poznat než skrz jeho dílo?“ A já nestačil zírat.

„Ale jistě, vždyť já vím,“ zalhal jsem a odebral jsem se do hotelu. Hned dalšího rána jsem za ní vyrazil. Budovy v centru byly snad ze všech slohů, co znám. Baroko, rokoko, renesance, gotika a něco, co vzdáleně připomínalo klasicismus. Dorazil jsem na místo, zazvonil a otevřela mladičká žena, byla drobné postavy a měla černé rovné vlasy, zajímavý obličej...

„Dobrý den,“ a moc pěkný hlas.

„Dobrý den, poslal mě sem pan ...“

„Chápu, jen pojďte dál,“ usmála se. To co jsem viděl uvnitř, se nemohlo s klasicismem vůbec měřit.

„T-to jste dělala vy?“

„Zajisté. Vy byste si na to nechal sáhnout? Ovšem... Někdo si nechá pomoci s okny, ale podle mě je to barbarství.“

„A takhle vypadají všechny byty?“ vydechl jsem strnulý úžasem.

„Vy jste asi zdaleka, že? My se tady věnujeme svému bytu od malička, vytváříme si svůj styl, hledáme své barvy, tvary, skládáme svou hudbu, navrhujeme své oblečení a píšeme své knihy. Je to zkrátka jakýsi zvyk, ale tady to bereme všichni za samozřejmé.“

„Takže se můžu rozhlédnout?“ lapal jsem po dechu.

„Kvůli tomu tu přece jste,“ mrkla na mě a postavila se opodál.

Celý byt byl jedno umělecké dílo, barvy, tvary a ten styl! Jak stěny, tak nábytek, strop a místy i podlahy byly členité, využívala přitom oblých tvarů. Strop se nade mnou kroutil jako klenba duše a vedl mě dál. Celý byt byl výrazně zvlněný, kliky či úchytky připomínaly mušle nebo ulity, které čas spojil s tímto čarovným místem. Co mě však fascinovalo ještě více, byla barevnost. Celý nátěr věrně kopíroval vodové barvy a byl převážně černý, s odstíny barev jiných. Na podlaze to byly barvy teplé a světlé, obvykle žlutá,

oranžová či růžová. Směrem ke stropu byly barvy výraznější a chladnější, až se na stropě prolínala lilková fialová se smaragdovou zelení. Nechybělo i mnoho soch, vycítil jsem jejich společné téma, jež bych nazval jako „neslyšený výkřik“. Hřbety knih na policích kopírovaly zbytek interiéru naprosto věrně. Nebylo totiž třeba názvu ani autora. Když jsem je četl, být jen mezi řádky, bylo to něco nevídaného. Poezie bez veršů, epika bez příběhu, lyrika bez pocitů, avšak dokonalá charakteristika bez prostředků popisu. Při tom celém mě provázela její hudba.

Nemám slov. Ta krása, ten osobitý styl! S ní se nemůžu rovnat. Zítřejší den jsem chodil po barech a hernách, ale přes všechno snažení jsem ji nemohl dostat z hlavy. Celý den kolem mně proplul jako vlna studených splašků. Zavolał jsem do práce, prodloužil si pobyt v hotelu a dalšího dne vyrazil za ní. Musím ten byt ještě jednou vidět. Musím ji vidět!

„To jste zase vy?“ pronesla se svým okouzlejícím úsměvem.

„Ano, já... Chtěl bych vás poprosit, jestli bych nemohl ještě jednou dovnitř.“

„Omlouvám se, ale dovnitř nikoho vícekrát nepouštím. Chci si zachovat svůj charakter, uvnitř, neporušený.“ Odmlčela se: „Mrzí mě to, na shledanou.“

Zůstal jsem stát přede dveřmi, aniž bych vnímal, jak do mě buší děšť. Až tady, daleko od domova jsem pochopil, že nemám nic.

Jonáš Chodura, 15 let

Všeobecné a sportovní gymnázium Bruntál

Stopy života

Seděl před vchodem do nory a hlídal. Jedním bystrým okem pozoroval okolí a druhým nervózně dohlížel na své tři děti, které se praly na ztrouchnivělé kládě opodál. Neměl důvod bát se, avšak cosi v něm, pevně zakořeněné, jej nutilo být ve střehu.

Z nory se vysoukala také jeho družka. Měla kožíšek černý jako uhl, uši ušpiněné od mazlavé hlíny a zářivá, pátravá očka. Natáhla krk a krátce mu olízla čumák. Pak rychle otočila hlavou a rozběhla se ke svým potomkům. Nejmladší z nich se teď s urputným kňučením válel v hlíně pod kládou. Jeho matka k němu přistoupila a opatrně mu svou hlavou pomohla dostat se zpět na nohy. Jakmile zase stál pevně na chundelatých tlapkách, zakňučel znovu, nyní však úplně jiným tónem. Nebyl v něm cítit strach ani bolest, jen ukrutný šířavý hlad. Jejich otec se okamžitě rozhodl, že půjde ulovit nějakou potravu.

Běžel. Větve se rychle míhaly kolem a jeho hbité a svalnaté tělo mělo co dělat, aby se o některou z nich nezranil. Kličkoval mezi stromy za bílým zajícem. Cítil jeho strach. Slyšel jeho divoce tlukoucí srdce. Blížil se. Blížil se jako smrt. Zakousl se do měkkého masa, teplá krev se mu rozstříkla na čumák. Krev, která koluje v přírodě odedávna. Z matky k potomku, z kořisti k lovcí. Měl nutkání kořist spořádat sám. Ale neudělal to, na srdci mu leželo přežití jeho synů a dcer. Byl to instinkt, silnější než cokoli jiného. Popadl mrtvé tělo do tlamy a vydal se stejnou cestou zpět. Už byl skoro u doupěte. A pak se náhle uprostřed kroku s napůl zdviženou tlapkou zastavil. Každý sval mu ztuhnul, čumák čenichal a srdce mu začalo zběsile tlouct.

A z lovce se stala kořist.

Spatřil ho téměř okamžitě. Vysoký, podivně vypadající tvor se k němu blížil opatrným, zdánlivě neslyšitelným krokem. Právě když si jeho mozek uvědomil, co doopravdy vidí, jeho tělo se rozběhlo jako hodinový strojek. Opodál si ještě stále hrála nic netušící mláďata a jejich otec si moc dobře uvědomoval nebezpečí, které jemu i jim hrozí. Strach mu říkal, ať uteče, avšak něco uvnitř jej vymrštilo vpřed a vrhnul se na lovce.

Nezvládl to. Právě když ucítil mezi ušima prudkou bolest, ještě smutně zakňučel.

Ticho lesa přerušily těžké kroky. Další vysoký tvor v zelené čapce si svižně klestil cestu mezi stromy. Měl zamyšlený výraz a tu podivnou hromádku chlupů téměř přehlédli. Jakmile ji však spatřil, na jeho tváři se objevil odpor. Ani se nezastavil a širokým obloukem mrtvolu obešel. Dál pokračoval ve své cestě a neměl ani tušení, že jen pár metrů opodál se v noře mezi spadanými větvemi krčí tři osiřelá mláďata...

Matěj Kačmář, 16 let
Gymnázium Ostrava-Hrabůvka

První pochvala žáka Kohouta

„Pozór!“ vykřikl na mě kdosi, jen co jsem překročil práh u dveří. A vzápětí mi došlo proč – vzduchem létaly předměty, tužky, pravítka, vše, čím se dalo hodit. Byli jsme pod palbou. Holky versus kluci. Odhodím batoh. S válečným pokřikem se vrhám do středu bitvy. „Na ně!“ dodávám sobě i ostatním odvalu. Armádu holek porazíme. Náhle jsme si všichni připadali jako v opeře Šárka, kdy se také ženy snažily porazit muže. Ale tentokrát jim to neprojde!

Začínám zuřivě vrhat vším, co je po ruce, když tu mě něco zasáhne. Před očima se mi míhaly kruhy všech barev duhy a někde v dálce se Eliška škodolibě smála. Jeden kluk ze hry. Vážně si myslí, že mě jen tak dostane? Mrštil jsem po ní houbu nacuclou vodou. Objekt zasáhl svůj cíl se spokojeným mlasknutím. „Fůj! Teď jsem mokrá!“ postěžovala si Elza a vrhla na mě nenávistný pohled. „To mi zaplatíš!“ zasyčela, ještě než se vrhla zpět do bitvy.

Rychle obhlédnu situaci. Kluci ztratili tři muže a holky jsou oslabeny o čtyři. Pořád mají přesilu. Každý bojuje s každým. Vteřinu za vteřinou někdo odpadne a jiný se zas přidá. Můj pohled přilákaly hodiny. Jedna minuta do začátku matiky. Za chvíli se tu objeví učitelka! Nedovolím si na to myslet. Tady jde o priority! „Musíme vyhrát!“ vykřikl jsem nevědomky nahlas. Chystám se zaútočit. „Co se to tady děje?“ Všechno se zastaví.

Ve dveřích stojí Zrzavá a nasupeně nás skenuje pohledem. Rozhlíží se po zpustošené třídě. Nikdo ani nedutá. Všichni se dívají na zem, podlaha je najednou tak zajímavá. Učitelka se vydá ke katedře.

Čas jakoby se zpomalil. Sleduju, jak pokládá pravou nohu. Došlápne na houbu. Vmžiku leží na zemi. Dusím v sobě smích. Podívám se na ostatní. Rychle odvrátím pohled, abych nepropukl v hurónský řehot.

„Paní učitelko, paní učitelko, není vám nic?“ k Zrzavé se žene největší týpek třídy. Kohout zvaný Kohyss. Notorický potíživista. Hned mi dojde, *kdo* vyvolal bitvu.

„Co bys řekl, Kohoute?!“ Kohyss jí okamžitě pomůže vstát a oprašuje oblečení.

Zrzavá si sedá za katedru. „Kohoute, dones mi žákovskou!“ Všichni strnuli. Zjistila snad, že to on začal s konfliktem? Kohyss jí zaraženě podstrčí žákovskou. Zarytě mlčí. Nepřizná se. Zrzavá něco napíše, pak mu ji podá: „Kohoutku, máš pochvalu za pomoc vyučujícímu v nesnázích.“ Kohyss vypadá, jako by dostal prknem po hlavě. V životě ho nenapadlo, že by někdy mohl dostat pochvalu.

Lenka Kolomazníková, 15 let
Katolické gymnázium Třebíč

Rodina

Jak se sem dostali?

Alexandragon byla mizerná čarodějka.

Nechyběl jí talent – ó ne. Ale neučila se. Nevlastní rodiče jí nedovolili kouzelnické vzdělání a všechna kouzla se naučila od ryšavého lékárníka z Přístavní ulice.

A teď? Nevěděla, jak se do téhle omáčky dostala, natož jak se vylízat. Sotva vkročila se svou kamarádkou Mayou na půdu Elvendaky, byla jim v patách celá banda zločinců známá napříč císařstvím.

Ti lidé se neštíteli vraždy. Všechno směřovalo k jakémusi vůdci – mnozí nepochybovali, že sedí někde na císařském dvoře – kterého celá organizace poslouchala. Jejich vinou mizeli důležití úředníci i nepohodlní dělníci. Měli prsty i v zotročování Elfů. Lidé se jich báli a měli proč.

A ti samí lidé se bez váhání pustili po třech dětech ve věku čtrnáct, patnáct a šestnáct let. Proč?

Nebyl čas se ptát. Ozvala se věrnost a strach zatlačila někam dozadu mysli. Rusovlasá Alexandrionn to brala jako trest za to, že svým nevlastním rodičům nalila lektvar Přijímání, aby jí dovolili odjet pryč.

Byla to její vina. A napraví ji.

Vzala svou starou dýku a novou neopotřebovanou hůlku. Uměla hýbat předměty. Mohla někoho přinejmenším trefit kamenem.

Ponořila se do savany jako do hlubokého moře. Plížila se vysokou trávou jako kočka a brzy se v hluboké noční tmě objevil záblesk světla. Ano, táborový oheň!

K zemi. Jako malíčky brouk se ztratí v trávě. Tiše. Jako brouk. Jsem brouk. Snadné.

Ve vysoké trávě se její drobná postava ztratila snadno. Byla neviditelná a šelest splynul s romantickým zpěvem cvrčků a křikem nočních ptáků.

Táborový oheň – ten dým přišerně páchnul. Na savaně nebylo roští – keře syssai a vysoké stromy jen špatně hořely a darebáci pálili suché kobylince.

Fuj. Ale to ji nezajímalo.

Rychle se sunula blíž se srdcem v krku.

„Zatraceně,“ ozval se hrubý hlas, znějící skoro jako medvěd.

„Proč sakra tak nutně potřebujeme tu holku?“

Alex se sevřel žaludek – myslí tím ji? Opravdu je to její vina! Uvrhla Mayu a Lionara do smrtelného nebezpečí.

„Drž hubu,“ ozval se jiný, skřípavý hlas. „Vysvětlím ti to, až nebudou ti dva poslouchat!“

Ukázal ke keři rostliny syssai – rostly všude okolo, ale u tohohle keře byli uvázáni Maya a Lionar. Jeho druh upustil otázku. Zatímco si dva otrokáři povídali, Lionar se marně snažil vykroutit z pout. Nebýt situace, bylo by to vypadalo neuvěřitelně komicky.

Přání bude splněno, pomyslela si Alex.

Jakmile byla bezpečně skryta v keři, dala svým přátelům vědět o své přítomnosti.

„Pst!“

„Kdo...“

„Tiše, Lionare. To jsem já!“

Rychle přeřezala jejich řemeny. Pouze na rukou, na nohy nedosáhla. Vtiskla Lionarovi dýku do rukou a on přeřezal ty kolem jejich kotníků. S řemeny padajícími na zem spadl i kámen – spíš hora – ze srdce Alexandragonnn.

„Snězte tohle!“

„Co je to?“

Tentokrát Maya.

„Neviditelnost!“

„Vždyť neumíš čaro-“

„Umím nakupovat kouzla v apatyce,“ odsekla Alex a podala kus perníku Lionarovi. Kouzly z apatyky nazývala lektvary a podobné věci.

Vzápětí všichni tři zmizeli, jako by se po nich slehla země.

O půl minuty později se strhla děsivá vřava. Alexandragonnn skoro nevěřila, že tolik hluku tropí jen šest lidí – znělo to, jako by celý zvěřinec spojil své hlasy v unisono fortissimo.

Alexandragonnn, Lionar a Maya to pobaveně poslouchali z korun stromů, na které se okamžitě vyšvihli. Otrokáře nenapadlo, že by se děti schovaly tam.

Pod jejich stromem se sešly skřípavý hlas s bručivým.

„No,“ zasyčel Skřípal. Jeho hlas sálal vztek.

„Co jste tam sakra dělali? Kdo měl hlídat? Žádný hlídka, no, tak Henard d'Arie už nám to spočítá. Sakra! Zklamat takhle pána z Bavinsaque!“

„Proč je to tak důležité?“

„Ta holka je z mocného rodu. Tatík velkej šlechtic, víš? Panovník! Věří, že přišel o dceru, ale je to dědička. Kdyby se najednou ukázala...“

Následovala celá nit nadávek na vlastní hloupost. Když všichni otrokáři zmizeli ve tmě, rozjeli se hledat uprchlíky, trojice se svezla po kmenech a účinky lektvaru vyprchaly.

Maya se vyděšeně podívala na Alexandragonnn. Třásla se po celém těle jako větvička ve větru a po tvářích jí stékaly slzy. Maya instinktivně jemně objala její ramena, aby ji utěšila.

„Alex?“

„Mayo, Henard d'Arie!“ vykřikla bolestně Alexandragonnn.

„A...?“

Lionar otevřel doširoka oči v uvědomění a vzápětí se prudce nadechl: „Ty se jmenuješ Alexandragnon d'Arie! Tvůj...”

„Nevlastní otec!”

Ó, jak ho nenáviděla. Už dřív. Nevlastní rodina jí lhala. Už dřív.

Ale teď – sebrali ji jejím rodičům, nenalezli ji na prahu domu! Ničili lidi! Otrokyně! Oběti! Srdce bilo hlasitě – až příliš hlasitě. A rychle. Tvář se sevřela nenávistí, vzápětí opět změkla.

Maya sevřela Alex v sesterském objetí a pevným hlasem prohlásila, že k té rodině se Alexandragnon nevrátí. Lionar zavrčel směrem, kde tušil otrokáře – Alexandragnon se tomu musela skrz slzy usmát. Hvězdná obloha na ně soucitně shlížela a vítr jako by zpomalil, aby se podíval na idylickou trojici.

Sestru a bratra měla tady u sebe. Někde na ni čeká její pravý otec a snad i matka a pokrevní sourozenci.

Hana Kotlářová, 14 let
ZŠ Albrechtice

Sbohem

„Kde vlastně celé ty dny jsi? Proč se mi pořád vyhýbáš?”

Takhle to bylo už tři týdny. Ráno, ještě před úsvitem, má spolubydlící tichými krůčky opouštěla byt a vracela se pozdě v noci, přičemž se celou dobu tvářila, jako že se nic neděje a všechno je v pořádku.

„Protože musím,” odpověděla prostě, jako by si ani nevšimla mého rozpoložení.

„Cože?”

„Musím se ti vyhýbat.”

Už jsem se chtěla dožadovat nějakého rozumného vysvětlení, když mě zarazila.

„A nesmím ti říct proč. Už se neuvídíme. Zítra odjíždím a už se nevrátím. Tohle je náš poslední rozhovor. Nebudu se ti moct jakkoli ozvat. Nehledej mě. Nemělo by to cenu.”

Nevěřicně jsem na ni hleděla.

„Sofie, co... co to plácáš?”

Kéž by nesrozumitelnost situace mohla její odchod odvrátit.

„Je mi to líto, Beato, ale nemůžu jinak. Nemám víc času na rozloučenou. Ať se ti daří. Sbohem.“

„Proč? Počkej! Neodcházej! Prosím,“ volala jsem zoufale za mizící siluetou. Nic. Rozběhla jsem se za ní. Ona se ohlédla a já viděla, jak se jí v očích třpytí slzy. Zastavila se. Chvilí jsem doufala, že se vrátí, ale pak jako by do ní strčila neviditelná ruka, která ji nutila pokračovat vpřed.

„Já bez tebe nedokážu žít,“ vydechla jsem zničeně. Sofie se opět, tentokrát s bolestnou grimasou, otočila a chabě zamávala.

„Nikdy se nenajde nikdo, kdo by po tobě zaplnil prázdné místo v mém životě a díru v mém srdci,“ řekla ještě, než zmizela nadobro.

S očima plnými slz jsem se automaticky vrátila domů. Zůstalo tady toho po ní tolik. Náhle mnou zabloumal vztek. Nechtěla jsem, aby tu po ní cokoli zbylo. Popadla jsem krabici a začala do ní házet všechno její harampádí. Sešity, oblečení i všelijaké drobnosti mizely ze skříní. A pak se mi do rukou dostal ten papír. Nadepsaný jejím jménem s doktorským razítkem a názvem: Pozvánka na chemoterapii.

Krabice mi vypadla z rukou a já automaticky sáhla po telefonu. Začala jsem obvolávat všechny její přátele, ale nikdo nevěděl, kde je, ba ani netušil o její nemoci. Každý den jsem na ni musela myslet. Každé ráno jsem na stůl pokládala dva hrníčky místo jednoho. Trvalo to už týdny. Našla jsem její rodiče, ale ani ti neměli potuchy, kde by mohla být. Zašla jsem snad do všech nemocnic, ale nikde jsem neuspěla. Kdybych mohla, odjela bych ji hledat.

Místo toho jsem každý večer před usnutím přemýšlela, zdali Sofie vůbec ještě žije. Ať byla, kde byla, zmizela dokonale. Jediné, v co jsem mohla doufat, bylo její uzdravení. A kdo ví, třeba se ještě někdy shledáme.

Dominika Odvárková, 13 let
Gymnázium Budějovická, Praha

Bratříčku?

„Nazdar, tak jsem tady.“

Žádná odezva. To už se mnou nemluví?

„Sestro?“

Došel jsem až k nemocničnímu lůžku. Ona se nehýbe. Nemluví. Jen se na mě upřeně dívá. Tohle je ona? Ale proč, co se stalo?

„Hej, sestři, co je?“

Zmateně sedím na lůžku.

Je pozdě bratříčku. Skláníš se nade mnou a v očích máš strach. Bojíš se, ale není čeho. Ruce se ti chvějí. Hledíš na mě. Jsou to tři roky od našeho posledního setkání. Není divu, že mě nepoznáváš. Já tebe ano. Nejsi tak chladný jako kdysi. Držíš mě za ruku a snad poprvé nechceš můj odchod.

„Prosím, mluv se mnou!“

Stále se na mě jen dívá. Ty oči znám moc dobře. Jsou to ty dětské oči, které se dožadovaly pozornosti. Odháněl jsem tě, ale nemyslel to zle.

„Vždycky jsi byla moje sestřička, tak neodcházej. Chci tě tady!“

Něco mi stéká po tváři. Já přece nikdy nebrečím. Měl bych odejít, ale nemůžu. Potřebuju ji.

Co se to s tebou děje? Možná, že konečně něco cítíš. Pláčeš, stejně jako já, když jsi mi říkal ty ohavné věci. Něco se změnilo. Nejsi to ty, kdo se pořád někam vytrácel a svou sestru nechával samotnou. Teďka je řada na mně. Klepeš se čím dál tím víc. Jemně mě hladiš po tváři. Chtěla jsem to jednou zažít.

„Nenechávej mě tu.“

Na tváři se jí objeví nepatrný úsměv. Vždycky se smála. Nemůžu z ní odtrhnout oči. Ať se uzdraví, ať se mnou může znova mluvit. Byl jsem slepý.

„Odpusť, prosím...“

Nemám ti co odpouštět. Jsi tady a to stačí. Stejně bychom se každý měli vydat svou cestou. Určitě tě čeká mnoho povinností. A já bych měla jít spát, abych tu zítra byla zas pro tebe.

Neusínej, mluv, směj se, prosím. Nezasloužím si to. Pomalu se zvednu, otřu si oči a naposledy se ohlédnou.

Vyjdu před nemocnici. Najednou vím, že *ona* se uzdraví. Zítra tu budu takhle stát zas.

Ivana Pokorná, 14 let
Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava

Ostrov a souostroví

Daria a Stefan 2010

„Zahrajeme si na ostrovy?“ vypísklo nadšeně děvčátko a věnovalo dvojčeti prosebný pohled. Když chlapec přikývl, vzduch jakoby rázem nabral slaný středozemní nádech, vlny se rozplouchaly o stěny malého rodinného domku a slunce začalo prahnout jako nikdy. A přesně to byl ten moment, kdy se obě děti rozestoupily od sebe, představující dva nedobytné nepřátelské ostrovy. Tolik blízké sourozence teď od sebe dělila touha potopit jeden druhého, stát se nejmocnějším vítězem za každou cenu.

Pravidla byla jasná – seslat na druhého co největší katastrofu, a jakmile jsi zůstal bez nápadů, končils. Často hra trvala opravdu dlouho, protože přece jen zkuste dát hranice dětské fantazii.

Místo válečných barev pampeliška za uchem pro děvče a list z mámina fikusů pro chlapce. Oba vypnuli hrud', nasádl do plic vzduch vonící po oceánu a nelítostný boj mohl začít.

Tři, dva, jedna.

„Já, ostrov Darialand, posílám do útoku divoké racky!“

Děvče se ušklíblo, když vidělo, jak se na protější ostrov žene hejno hlasitých opeřenců.

„Já, ostrov Stefanov, žádám vlny, aby z tebe spláchly, co je možné!“

Obrovské šplouch a odvěta připravena.

„Já, ostrov Darialand, vyzývám žraloky!“

Vodu prořízly ploutve. Nebezpečí chlapci bylo jasné. Ale válka nekončila.

„Já, ostrov Stefanov, prosím krupobití!“

„Tornádo!“

„Strašlivé opice!“

„Stádo mořských koníků. A máš to!“

„Zemětřesení!“

„Já, ostrov Darialand, posílám piráty!“

Tak a bylo po souboji. Na to už kluk nenašel slova. Dívka se mohla zbláznit radostí, když viděla, jak se její dvojče jako ostrov potápí na samé dno oceánu. Okolí se zpátky stávalo obyčejnou zahradou s rozstříkovači, se dvěma dětmi.

Daria a Stefan 2018

„Zahrajeme si na ostrovy?“ zasměju se a čekám, jestli mé dvojče vůbec odlepí zrak od mobilu. Tahle věta ho ovšem zaujme natolik, že vůbec neváhá. A přikývne.

Jako menší jsem vždycky vnímala, jak se vzduch pokaždé měnil v horký, moře začalo

polykat celou naši zahradu a vlny dělaly takový hluk, že bylo těžké rozumět vlastnímu slovu.

Ted' cítím pouhý červencový vánek, slyším zpívat maximálně kosa na plotě a přemýšlím, kam se s věkem podělo všechno to kouzlo.

Stojíme naproti sobě, každý hrajeme sólo za svůj ostrov. Ani své typické talismany jako pampelišku či fikus nemáme. Chybí nám vášeň a touha soupeřit. Ale i přes to všechno tuším, že boj je třeba odstartovat.

Tři, dva, jedna.

„J-já, ostrov Darialand... p-posílám...“ Slova se mi zaseknou v krku, v hlavě mám prázdno.

„Já, ostrov Stefanov...“

I on se odmlčí.

Jak je možné, že nám to nejde?!

„No tak, sešli na mě nějakou katastrofu. Stefane, potop mě,“ vyzvu jej tiše.

„Dámy mají přednost,“ usměje se rozpačitě.

Právě v tu chvíli, kdy jeden na druhého bezradně hledíme, kdy se společně nadechneme, pochopíme.

Jsme beznadějně jiní.

Změnily nás dny, které jsme museli prožít bez toho druhého. Když jsem chodila kolem jeho prázdné postele. Když jsem nezakopla o jeho boty na prahu. Když jsem se neměla s kým prát o ovladač k televizi, když jsem před nikým nemusela schovávat poslední kousky čokolády.

Když byl v nemocnici, na táboře. Když jsme prostě nebyli *spolu*.

Ty osamělé dny nás změnil. Jsme starší, vyrostli jsme. A srostli jsme.

Už nejsme ostrovy. Jsme už navždy jedno nedobytné souostroví.

Hana Vašíčková, 15 let
Gymnázium Ostrava-Hrabůvka

Návrat

Stoupám do strmého kopce. Pomalu. Nohy se brodí vysokou trávou, okolní les šeptá. Dochází mi dech, nohy těžknou. Musím si odpočinout. Opatrně si sedám na kámen. Spokojeně vydechnu. Všude kolem známá krajina. Známa, ale zapomenutá. Skryté, tiché místo. Akorát pro dětské hry...

...Jako malá jsem si tady často hrávala. Když mi bylo šest, přijeli k nám cizí muži v zelenohnědých uniformách. Uviděla jsem je a rozběhla se za mámou do chalupy. Máma se zděsila, utíkala na zahradu, sukně se jí pletla do nohou. Rozplakala se, táta ji stihl jen letmo políbit a už tam byli vojáci. Strčili tátu do auta.

Brzy se vrátí, lhala mi tehdy máma. Je to skoro rok a táta pořád nikde. Dívám se na tu cestu vedoucí kolem chalupy. Je na nucených pracích. Slyšela jsem, že je skoro nemožné odtud utéct. Každého opovážlivce nacisti bez váhání zastřelí. A přece se mu to povedlo.

Když jsem ho uviděla, pevně jsem ho objala, vdechovala pach hlíny a tlejícího listí. Vyprávěl nám, co všechno zažil. Byla jsem šťastná, že je zase s námi...

...Zamyslela jsem se. Pokračuju v cestě. Je to šedesát let a přesto se nic nezměnilo. Můj pohled spočinul v údolí. Sevřel se mi krk. Odvrátila jsem pohled. Tráva se kolem vlní jako moře. Ztrácím rovnováhu. Rukama hledám oporu. Strom. Uf. Ztěžka oddychuju. Rozhlížím se po vysokých lesích, rozkvetlých loukách. Myslím, že kousek odsud bylo jezero. Je tam ještě? Uklidním dech, donutím nohy k pohybu. Malá lesní stezka. Přímo přede mnou. Vyhnu se větvím malého stromku. Starý sad. Zastavím se, pozoruju stromy skloněné stářím. Vzpomínám na máminy procházky...

...Udání, transport. Přišla jsem o tátu, o maminku. Už nikdy jsem je neviděla. A sirotčince? Na ty bych nejraději zapomněla. Nechci na to vzpomínat, nechci se k tomu vracet...

...A přesto se vracím. Po šedesáti letech. Pomalu se blížím k vrcholu. Bolí mě záda, nohy. Víím, co tam najdu. Nízká hřbitovní zídka, kolem pár tújí. Překračuju hromadu kamení. Rezavá brána. Chvilí hledám, bloudím mezi zarostlými hroby. Tady. Pomalu se sehnu. Odhrnu trs zažloutlé trávy. Leží tam několik vyhořelých svíček, seschlé květiny a růženec. Na kameni obrostlém mechtem, nápis *Žofie Winklerová*.

Moje maminka...

Jessica Vršanová, 14 let
Všeobecné a sportovní gymnázium Bruntál

Celé Česko čte dětem[®]

Posláním obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem (2006) je prostřednictvím společného čtení budovat pevné vazby v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emočního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení. Rituál předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem.

***Neříkáme „Jdi a čti si!“, ale „Pojď, budu ti číst“.
Stačí 20 minut denně. Každý den.***

Sídlo společnosti:

Celé Česko čte dětem, o. p. s.
Janáčkova 10/1426
702 00 Ostrava – Moravská Ostrava
www.celeceskoctedetem.cz